

Synliggöra värdet av ekosystemtjänster

- Åtgärder för välfärd genom biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Maria Schultz – Utredare

Lars Berg - Huvudsekreterare
Louise Hård af Segerstad &
Thomas Hahn -
Utredningssekreterare

Illustration: J Lokrantz/Azote

Ekosystemen är vår hemförsäkring

Ekosystem - fungerande enhet av samspelet djur, växter och fysiska miljön, t ex en sjö eller en skog

Biologisk mångfald - livets variation från gener och arter till ekosystem och landskap

Resiliens - ett systems långsiktiga förmåga att klara av förändring och vidareutvecklas

Klassificering enl. Naturvårdsverket

**Ekosystemtjänster
= Ekosystemens
direkta och
indirekta bidrag till
människors
välbefinnande**

Försörjande

Reglerande

Kulturella

**Stödjande – stöder övriga tjänster t ex
näringssirkulering och fotosyntes**

Biologisk mångfald minskar

- En fjärdedel av alla växtarter hotas av utrotning
- Genetiska variationen i jordbruksgrödor och boskap minskar
- Orsaker: klimatförändringar, föroreningar, överexploatering, fragmentering och förstörelse av habitat fortsätter

Planet formad av människor – Antropocen

The
Economist

MAY 28TH - JUNE 3RD 2011

Economist.com

Getting Spain's protesters off the plazas

Obama, Bibi and peace

The costly war on cancer

How the brain drain reduces poverty

A soft landing for China

Welcome to the Anthropocene

Geology's new age

Foto: T. Hermansson, Snickars/Azote

INNOVATIVA LÖSNINGAR

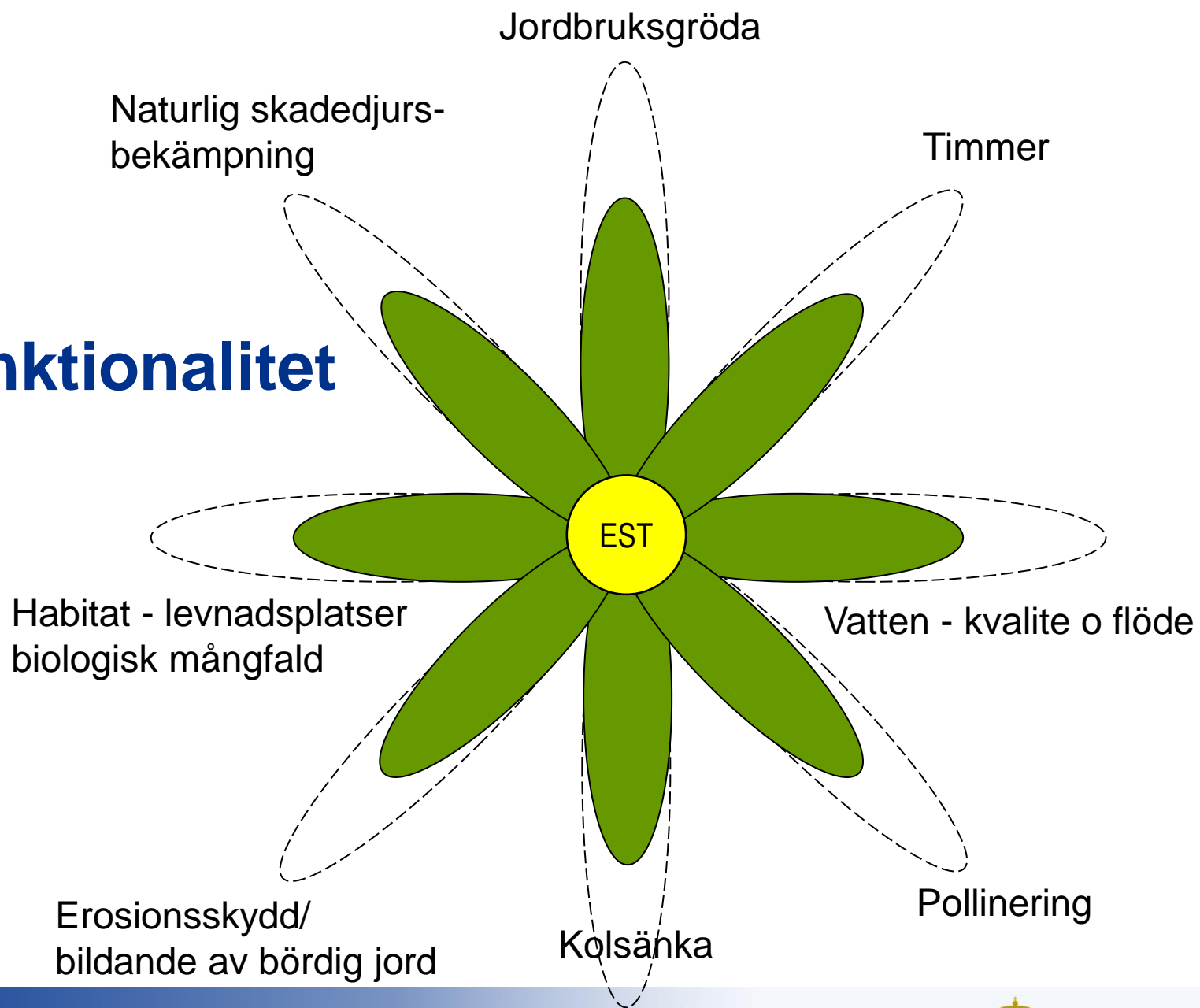

Synliggöra värdet av ekosystemtjänster

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

Mångfunktionalitet

Mål för ekosystemtjänster

- **Nagoyaplanen 2010 + EU-strategi för biologisk mångfald 2011-2020**
- **Riksdagens generationsmål 2010**
- **Etappmål och preciseringar i miljömålssystemet 2012**

- **Utredningens direktiv:**
 - **Integrering i beslutsprocesser**
 - **Bättre kunskapsunderlag**

Metod

- **Utgångspunkter:**
 - Vad vet vi sedan tidigare om värdet av ekosystemtjänster och metoder för synliggörande?
 - Vilka hinder finns för att nå etappmålet?
- **Arbetsmetod**
 - Litteraturstudier
 - Dialoger

Knäckfrågor

- **Val av styrmedel: regelverk/styrmedel/kommunikation**
- **Var ligger ansvaret?**
- **Hur förenkla metoder när värdering och kontext skiftar?**
- **Hur komma över kunskapströskeln?**
- **Våra förslag hanterar vad som göras på kort sikt med befintlig kunskap och vad som behövs på längre sikt med förslag kring hur bättre kunskap måste genereras.**

Ekosystemtjänst- bedömning

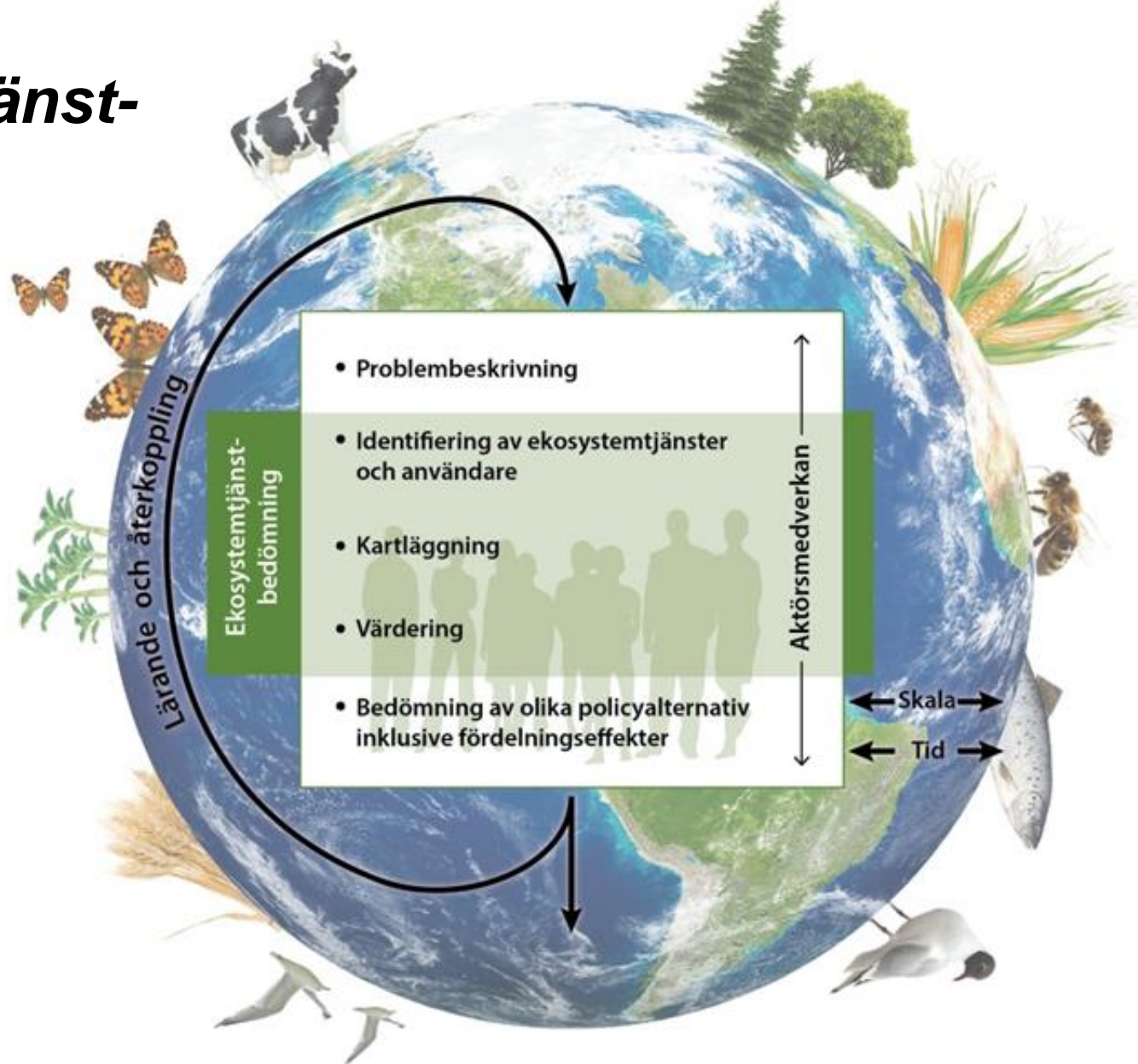

Illustration: J Lokrantz/Azote

Värdering av ekosystemtjänster

Metoder och beslutsunderlag i:	Lämpligt för ekosystemtjänster...
Monetära termer (Betalningsviljestudier, kostnads-nyttö analys)	... som vi har stor kunskap om och normativt/etiskt okontroversiellt, t ex för varor som timmer, vattenrening, rekreativsvärden
Kvantitativa termer (kartläggning, status, statistik, multikriterieanalys)	... som kan mätas men svårt att översätta till pengar t ex mångfunktionalitet (många ekosystemtjänster) i våtmark eller skog
Kvalitativa termer (intressent dialog, SWOT-analyser, scenarior, multikriterieanalys)	... som är svåra att mäta och svårt att översätta till pengar t ex försäkringsvärden och oåterkalleliga effekter. Bättre kunskapsunderlag behövs.

**Betalningsviljestudie –
BalticSTERN visar att
invånare runt Östersjön är
villiga att betala cirka 35
miljarder kronor årligen för
friskare hav.**

**Dvs beredda betala mer för
att minska övergödningen
än vad åtgärderna
beräknas kosta.**

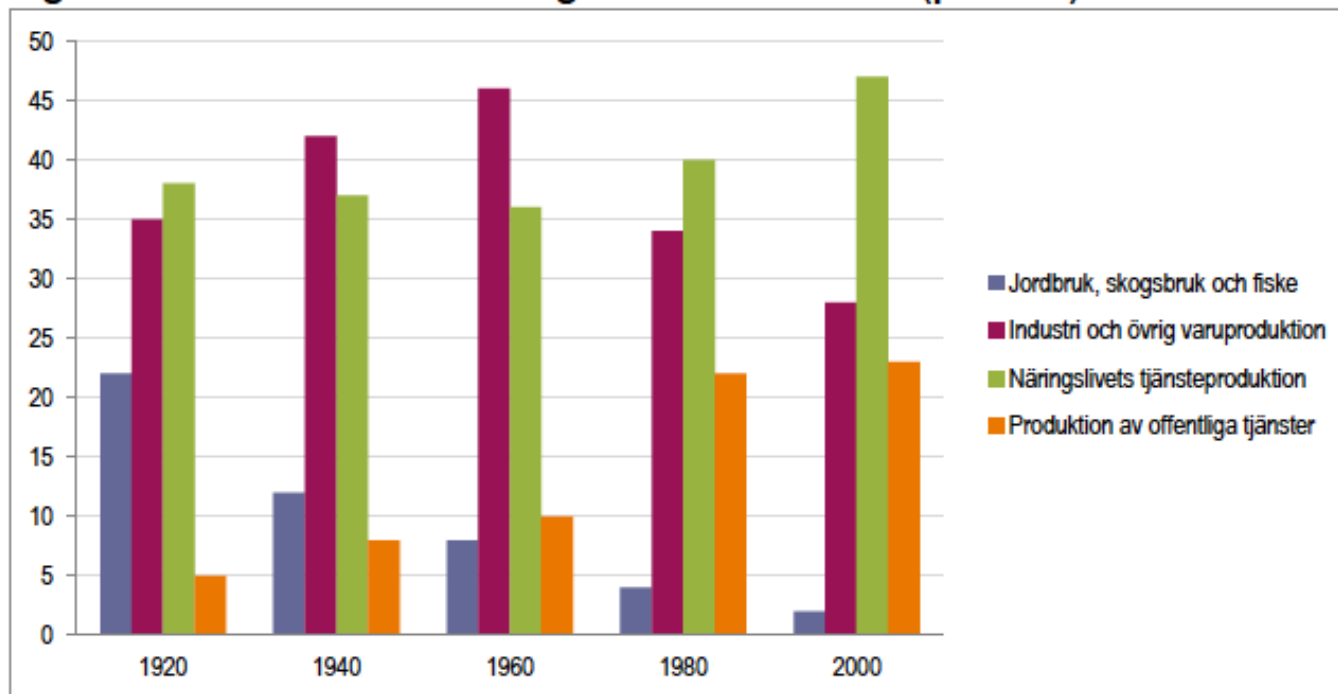
Havs- och vattenmyndigheten 2013.

Foto: T Dahlin/Azote

”Ekosystemvarornas” andel av BNP har sjunkit från 22% till 2% under 80 år, trots att de är fundamentala för vår välfärd. BNP synliggör inte dessa värden.

Figur 2.8. Olika sektorerers bidrag till BNP 1920-2000 (procent).

Källa: Statistisk årsbok 2012, s.303.

Tre kategorier av åtgärdsförslag

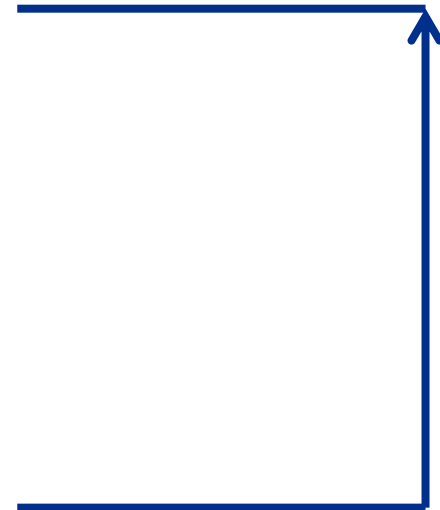
Integrering i beslutsprocesser

Bättre kunskapsunderlag

Lärandeprocesser

Förslag om indikatorer

- **Hållbarhetsindikatorer bör redovisas tillsammans med uppgifter om ekonomisk utvecklingen**
- **Officiella statistiken som mäter ekosystemens och samhällets kapacitet att generera ekosystemtjänster behöver vidareutvecklas**

Planering av mark- och vattenanvändning

- **Ekosystemtjänstbedömningar i myndighetsutövning**
- **Integrering i näringarnas regelverk**
- **Vägledning till kommuner om fysisk planering**
- **Vägledning till länsstyrelserna i deras arbete gentemot kommunerna**
- **LONA-stöd för ekosystemtjänstbedömningar**

Förslag om ekonomiska styrmedel

- Översyn av skatter och avgifter och minska skadliga subventioner
- Översyn av miljöersättningar inom de areella näringarna
- Utredda åtgärder för ekologisk kompensation i vardagslandskapet

Foto: D Karlsson/Azote

Förslag om kapacitetsuppbyggnad och innovation

- **Delegation för ekosystemtjänster**
- **Informationsportal**
- **Stötta affärsutveckling med ekosystemtjänster**
- **Utreda fondplaceringar och statens ägarpolicy**
- **Verktyg för offentlig upphandling**

Förslag om forskning

Strategi för forskning om

- **Ekologiska samband och hur människan formar dessa**
- **Effekter av ekonomiska styrmedel**
- **Värdering av ekosystemtjänster**
- **Lärandeprocesser i förvaltningen**

Inkl. analys om deltagande av forskare i planering och utvärdering av förvaltning.

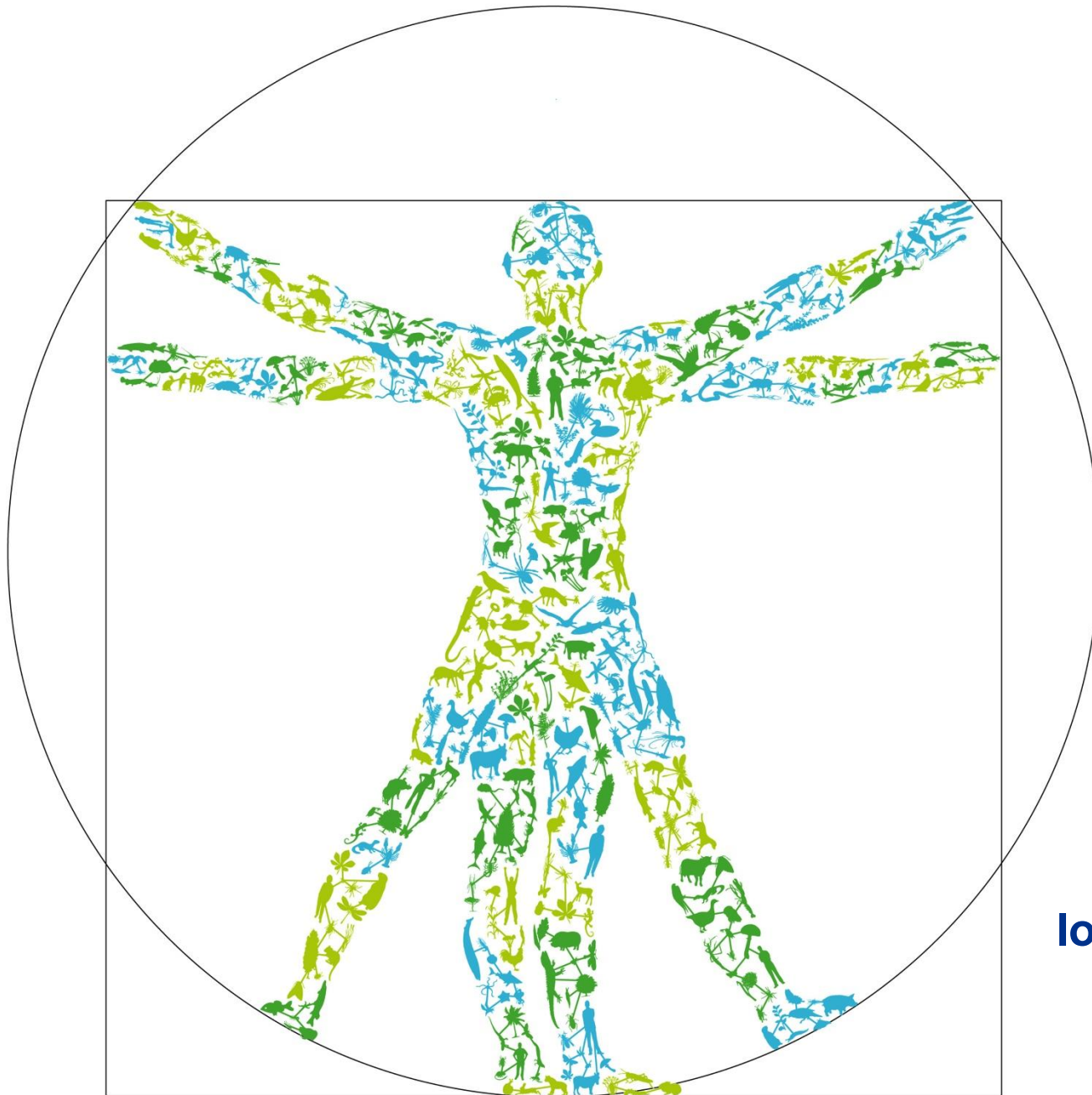
En svensk TEEB

- The Economics of Ecosystems and Biodiversity

- Ekosystemtjänstbedömningar
- Samverkan och lärandeprocesser
- Statistiken utvecklas
- Ekonomiska styrmedel
- Synteser om framgångar och hinder
- Internationellt samarbete
- Miljömålssystemets rapportering...

Långsiktig strategi för ekosystemtjänster

Tack!

louise@albaeco.com

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR